

Den Citrongula Ölandsbönan, historien om en böna som uppstod ifrån de döda, del 2.

Som vi berättade i förra numret av Fokus landsbygd försvann den Citrongula Ölandsbönan och trots ett idogt sökande gick den inte att finna. Men skam den som ger sig!

2019 bestämde Länsstyrelsen sig för att göra en efterlysning bland trädgårdsföreningar och restauratörer främst på Öland. Man lyckades hitta 1 kg bönor som sparats i Resmo. Man testade att så 200 bönor, både utomhus och inomhus. Storslagna planer gjordes för att lyfta fram bönan på en inspirationsdag för gamla kultursorter. Då kom nästa bakslag, **inte ett enda frö gror** -bönona var för gamla!

Under hösten 2019 anordnade Länsstyrelsen en kurs om kulturväxter och som av en tillfällighet visade det sig att gästföreläsaren Lena Ansebo tidigare arbetat på NordGen och kände till bönan. Hon kunde också berätta att bönan inte fanns i det allmänna registret över grödor varför den inte gick att finna i registret. Ansökan om att få fröer skickades omedelbart in till NordGens fröregister avsedd för forskare och snart hade Länsstyrelsen fått tag på 25 bönor av den eftertraktade bönan.

Under de kommande åren skedde en uppförökning av bönan hos tre ekologiska odlare på Öland. År 2020 såddes 25 fröer som gav 163 gram bönor vid skörd.

25 bönor resulterade i en skörd på 163 gram
Foto: Länsstyrelsen, Cecilia Kilbride

2021 såddes samtliga 163 gram vilket gav en skörd på 4,2 kg som fick tröskas för hand då det inte gick att få tag på någon böntröska. Under 2022 gjorde olika omständigheter att bönan inte såddes alls. För att inte förlora grobarheten såddes samtliga frön under 2023, och från de 4,2 kilona utsäde skördades nästan 25 kg bönor.

Citrongul ölandsböna
Foto: Länsstyrelsen, Karin Eklund

2024 är året då bönan sås för att förhoppningsvis nå marknaden igen efter att ha varit försvunnen i nästan 40 år!

I nästa nummer av Fokus landsbygd har vi nått vårt mål och då kan ni läsa om vad skörden blev och vad bönan kan användas till.

